

EUROPEAN CLUSTER
COLLABORATION PLATFORM

Smart Support: AI Tools for Effective Cluster Management

Summary

EU Clusters Talks
21 May 2025, 8:30 – 10:30 CET

An initiative of the European Union

Smart Support: AI nástroje pro efektivní řízení klastrů

EU Clusters Talks 21. května 2025

ZÁPIS

S cílem prozkoumat, jak mohou klastrové organizace využívat umělou inteligenci na podporu své činnosti, uspořádala European Cluster Collaboration Platform jménem Evropské komise dne 21. května od 8:30 do 10:30 hodin EU Clusters Talk s názvem „Smart Support: AI nástroje pro efektivní řízení klastrů“. Setkání se zaměřilo na možné scénáře využití a praktické AI nástroje pro klastry, poskytlo přehled evropské regulace a odpovědného využívání AI a diskutovalo praktické tipy pro efektivní využití AI v každodenním provozu i strategickém plánování.

Program setkání

Moderátorka: Andrew Lansley

1. Novinky z ECCP

Nina Hoppmann, členka týmu ECCP

2. Možné scénáře využití AI

Antonio Novo, President, European Clusters Alliance a General Manager, Cluster IDiA

3. Praktické evropské a mezinárodní AI nástroje pro klastry

Esther Díez Pérez, Head of Sector - Data, AI, and Innovation Policy, DG DIGIT, Evropská komise

4. Regulace EU a odpovědné využívání AI

Antonio Novo, President, European Clusters Alliance a General Manager, Cluster IDiA

5. Panelová diskuse

Georgiana Mihailovici, General Secretary, OpenHub Creative Cluster

Raffaele Vitulli, President, Basilicata Creativa a Project Manager, European Digital Innovation Hub „Heritage Smart Lab“

Genoveva Christova, President, Bulgarian Furniture Cluster & Createch Cluster

Gian Angelo Bellati, President, Venetian Cluster

Céu Filipe, Director, AEP Inovação, Enterprise Europe Network

6. Možnosti financování

Nina Hoppmann, členka týmu ECCP

Klíčová sdělení

- Generativní AI již nyní zefektivňuje fungování klastrů, například při tvorbě zápisů nebo automatizaci interních procesů, a přináší vyšší efektivitu při zachování potřeby lidského úsudku.
- Prompt engineering představuje klíčovou dovednost pro klastry, protože umožňuje získávat z AI nástrojů přesnější, relevantnější a hodnotnější výstupy.

- AI může zlepšit zapojení členů prostřednictvím personalizované komunikace v CRM systémech, pokud je zároveň zajištěn soulad s GDPR.
- EU nabízí specializované AI nástroje určené pro veřejné instituce a klastry, které jsou bezpečné, vícejazyčné a přizpůsobené jejich potřebám, například eTranslation, Briefing nebo Reply.
- Klastry musí vzdělávat své zaměstnance i členy v oblasti odpovědného využívání AI se zaměřením na etiku, ochranu dat a strategickou integraci.
- AI podporuje strategické plánování a analýzu rizik tím, že pomáhá simulovat budoucí scénáře a podporovat strategie inteligentní specializace pomocí nástrojů, jako je Mistral.
- Lidský dohled zůstává nezbytný. AI by měla fungovat jako spolupilot, nikoliv autopilot, zejména při tvorbě obsahu, rozhodování a veřejné komunikaci.
- Ochrana dat a vlastnictví dat vyžadují aktivní správu, zejména při používání nástrojů třetích stran. Je důležité pravidelně kontrolovat nastavení, hosting a podmínky používání.
- Evropská regulace AI je založena na úrovních rizika, což znamená, že klastry musí vyhodnocovat způsob využití AI a zajistit odpovídající ochranná opatření při práci s citlivými daty.
- Klastry mohou stát v čele adopce AI sdílením zkušeností, experimentováním s bezpečnými nástroji a společným vytvářením sektorově specifických doporučení.

1. Novinky ECCP

- Registrujte se na EU INDUSTRY DAYS 2025, které se uskuteční 5.-6. června 2025 v polském Rzeszówě.
- Registrujte se na CmR Rzeszów v Polsku ve dnech 3.-4. června 2025.
- Přihlaste se do výzvy k podávání projevů zájmu na spolupořádání budoucích ročníků iniciativy „Clusters Meet Regions“.
- Registrujte se na matchmaking v Indii, který se uskuteční 29.-31. října 2025.
- Zapište si termíny a registrujte se na nadcházející akce ECCP.

2. Možné scénáře využití AI

Antonio Novo, President, European Clusters Alliance a General Manager, Cluster IDiA

Antonio Novo zahájil svou prezentaci identifikací administrativní automatizace jako nejrozšířenějšího a nejrychleji využitelného scénáře použití generativní AI, zejména při tvorbě komunikace, souhrnů nebo zápisů ze schůzek. Upozornil však, že přestože tyto nástroje přinášejí výraznou úsporu času, lidský dohled zůstává zásadní pro zajištění kvality a kontextové přesnosti.

Následně se věnoval optimalizaci pracovních procesů jako oblasti s vysokým dopadem, zejména pokud jde o automatizaci interních procesů, jako je třídění e-mailů nebo směřování informací. Přestože jde o pokročilejší využití AI, stává se podle něj stále dostupnějším.

Vyzdvihl také význam AI nástrojů v oblasti řízení vztahů se zákazníky a členy, konkrétně při personalizaci komunikace prostřednictvím CRM systémů, za předpokladu dodržování GDPR a etických principů práce s daty.

Antonio Novo zdůraznil potenciál AI při vyhledávání partnerů a mapování příležitostí a zmínil evropské iniciativy, například platformu STEP, jako příklady integrovaných řešení, která se již rozvíjejí.

Další významnou oblastí byla tvorba nápadů a rozvoj konceptů. Přestože samotné generování nápadů by podle něj mělo zůstat především lidskou činností, generativní AI může sehrát cennou podpůrnou roli při zpřesňování konceptů, identifikaci existujících řešení a lepším formulování návrhů.

Jako důležitou oblast využití AI označil také market intelligence. Přestože poznatky získané z webových zdrojů bývají často povrchní, AI může poskytovat komplexní přehledy, zejména pokud je kombinována s interními a externími odbornými znalostmi.

Antonio Novo dále vysvětlil, jak lze generativní AI využívat pro scénářové plánování a řízení rizik založené na datech. Na základě vlastní zkušenosti s tvorbou regionálních strategií inteligentní specializace ukázal, jak nástroje typu Mistral dokáží simulovat alternativní budoucí scénáře v závislosti na různých strategických rozhodnutích. Takový přístup podle něj nepředstavuje definitivní odpověď, ale slouží jako kreativní podklad pro strategickou reflexi.

V oblasti komunikace a propagace byla AI označena za užitečný nástroj pro přizpůsobování sdělení různým cílovým skupinám a pro vícejazyčné překlady. Antonio Novo však znovu zdůraznil nutnost lidské kontroly pro zajištění kvality výsledků. Jako příklad uvedl nové kvalitní překladové pluginy pro webové stránky, které představují jednoduchý, ale velmi efektivní nástroj pro zvýšení dostupnosti a dosahu.

AI byla rovněž zmíněna jako užitečný nástroj pro plánování akcí - od generování nových formátů přes organizaci logistiky až po zlepšování matchmakingových funkcí.

V závěru se Antonio Novo věnoval využití AI v oblasti rozvoje dovedností, kde může podporovat tvorbu vzdělávacího obsahu a analýzu vzdělávacích potřeb. Zdůraznil také, že způsob formulace promptů zásadně ovlivňuje kvalitu výstupů AI, a doporučil proto uspořádání samostatných workshopů zaměřených na prompt engineering.

Antonio Novo uzavřel svou prezentaci konstatováním, že generativní AI by měla být vnímána jako spolupilot, nikoliv jako náhrada lidského úsudku. Přestože přináší významné úspory času a nové podněty napříč širokou škálou činností - od administrativy a komunikace po strategické plánování a rozvoj kapacit - její výstupy musí být vždy kriticky vyhodnocovány a upravovány člověkem.

Účastníky vyzval, aby potenciál AI zkoumali kreativně, ale zároveň odpovědně, sdíleli své zkušenosti i výzvy a podporovali společný rozvoj v této oblasti. Setkání zakončil výzvou pokračovat v experimentování s AI v duchu spolupráce, etického využívání a strategického myšlení.

3. Praktické evropské a mezinárodní AI nástroje pro klastry

Esther Díez Pérez, Head of Sector - Data, AI, and Innovation Policy, DG DIGIT, Evropská komise

Esther Díez Pérez zahájila svou prezentaci ukázkou chatbotu dostupného prostřednictvím [Publications Office EU](#), který usnadňuje orientaci v evropské legislativě a publikacích díky možnosti komunikace v přirozeném jazyce.

Dále představila vyhledávací nástroj rozšířený o kontextovou AI, který dokáže zpřesňovat dotazy pomocí souvisejících výrazů a vyhledávat komplexní výsledky napříč různými databázemi evropských znalostí, včetně legislativních textů a vědeckých publikací. Zdůraznila také, že tento nástroj je dostupný jako open-source software a lze jej integrovat do dalších repozitářů.

V oblasti vícejazyčných služeb představila aplikaci **eTranslation**, která podporuje překlady ve 32 jazycích. Nástroj byl trénován na desítkách let institucionálních textů EU a poskytuje kvalitní překlady přizpůsobené specifické terminologii a stylu veřejné správy, zejména u méně rozšířených jazyků. Esther Díez Pérez zdůraznila jeho výhodu oproti běžným komerčním platformám, zejména v situacích vyžadujících důvěrnost nebo vysokou přesnost v konkrétních odborných oblastech.

Mezi generativními AI aplikacemi představila několik nástrojů určených pro netechnické uživatele. Patřil mezi ně například **Briefing**, AI nástroj vytvářející strukturovaná shrnutí na základě nahraných dokumentů, nebo **Reply**, který pomáhá s přípravou e-mailových odpovědí pomocí předdefinovaných promptů a interních referenčních dokumentů. Oba nástroje kladou důraz na bezpečné nakládání s daty a jsou plně hostovány na serverech EU, což poskytuje vyšší úroveň jistoty při práci s citlivými, avšak neutajovanými informacemi.

Další představené nástroje byly zaměřeny na tvorbu webového obsahu a přístupnou komunikaci. Tyto platformy generují výstupy vhodné pro digitální publikování a dokážou upravovat složité texty pro publikum s různou úrovní porozumění. Díky využití interně připravených vícestránkových promptů nabízejí uživatelům jednodušší práci při zachování konzistentní kvality a relevance výstupů.

Esther Díez Pérez také představila interní konverzační AI nástroj testovaný v rámci Evropské komise, který by měl být od roku 2026 zveřejněn jako open-source řešení. Tento nástroj má nabídnout bezpečnější a více přizpůsobitelnou alternativu k populárním systémům třetích stran, jako jsou ChatGPT nebo Gemini, zejména při práci s citlivým institucionálním obsahem.

V závěrečné části prezentace poskytla doporučení pro odpovědné využívání AI, zejména při práci s nástroji třetích stran. Mezi hlavní doporučení patřilo:

- omezovat zadávání osobních a důvěrných údajů,
- kriticky ověřovat výstupy AI z hlediska přesnosti a možných zkreslení,
- respektovat práva duševního vlastnictví,

- vnímat AI generovaný obsah spíše jako zdroj inspirace než finální výstup.

Esther Díez Pérez zakončila svou prezentaci potvrzením závazku Evropské komise poskytovat praktické, bezpečné a účelově navržené AI nástroje, které umožní klastrům a veřejným institucím efektivně využívat AI bez nutnosti technické expertizy.

Účastníky vyzvala k aktivnímu využívání těchto nástrojů prostřednictvím dostupných odkazů a manuálů a zdůraznila význam AI gramotnosti pro bezpečnou a efektivní integraci AI do každodenního fungování organizací.

Na závěr upozornila také na několik otevřených vzdělávacích iniciativ a [databázi osvědčených postupů podporujících odpovědné a strategické využívání AI v organizacích](#), například eReply nebo Webtext.

4. Regulace EU a odpovědné využívání AI

Antonio Novo, President, European Clusters Alliance a General Manager, Cluster IDiA

Antonio Novo představil několik evropských a mezinárodních AI nástrojů. Mezi nimi zmínil například francouzský Mistral AI, známý svou podobností s modely OpenAI a zároveň souladem s evropskými pravidly pro ochranu dat, nebo německý Aleph Alpha, který nabízí více průmyslově orientované AI služby. Dále představil španělskou platformu Freepik zaměřenou na vizuální obsah. Jako příklad evropského AI talentu úspěšného na mezinárodní úrovni zmínil také společnost HumanFirst. Zdůraznil důležitost zkoumání těchto řešení z hlediska jejich spolehlivosti a souladu s evropskými standardy.

V souvislosti s OpenAI ChatGPT upozornil na jeho dvojí využití - jako chatbotu i jako vývojové platformy. Doporučil opatrnost při používání bezplatné verze kvůli riziku neúmyslného sdílení dat externě, zejména s ohledem na možnost změn nastavení bez předchozího upozornění. Jako bezpečnější alternativu zmínil využití ChatGPT prostřednictvím Microsoft Azure Europe, přestože uznal, že jde o technicky složitější a nákladnější řešení.

Antonio Novo dále hovořil o nástrojích Microsoft Copilot a Google Gemini, přičemž upozornil na jejich rostoucí integraci s kancelářskými nástroji a hlasovými rozhraními. Stručně zmínil také Amazon Web Services (AWS) jako průmyslový standard pro AI aplikace, který je však méně dostupný pro menší organizace.

V oblasti praktického využití představil AI aplikace pro generování nápadů, tvorbu projektových návrhů, tvorbu obsahu a vizuální design. Doporučil například nástroje Canva, Stability AI nebo AI modely v Adobe Photoshopu pro zlepšení komunikačních materiálů. Současně však varoval před spoléháním se výhradně na generativní AI při tvorbě obsahu a zdůraznil potřebu lidské kontroly a kvalitního prompt engineeringu. Zmínil také vzdělávací zdroje, například DeepLearning.AI, určené uživatelům, kteří chtějí zlepšit své schopnosti formulace promptů.

Antonio Novo zdůraznil význam organizační připravenosti. Vyzval manažery klastrů, aby vzdělávali své zaměstnance i členy v oblasti odpovědného využívání AI. Představil příklady z Cluster IDiA, kde bylo s regionální podporou vytvořeno 19 specializovaných kurzů.

Zároveň připomněl možnost využití slev pro neziskové organizace, které nabízejí poskytovatelé AI služeb, například OpenAI, Microsoft, Google nebo Canva, a doporučil pilotní testování AI řešení před jejich plošným nasazením.

Při vysvětlování EU AI Act upozornil na jeho přístup založený na úrovních rizika. Vysvětlil, že některé aplikace, například biometrické rozpoznávání obličejů ve veřejném prostoru, jsou zcela zakázány, zatímco jiné mohou být zařazeny mezi vysoce rizikové systémy v závislosti na zpracovávaných datech. Upozornil například, že AI chatboty požadující citlivé informace, jako je náboženství nebo sexuální orientace, mohou spadat do kategorie vysokého rizika.

Každá organizace by proto měla vyhodnotit, s jakými daty pracuje a jaké AI systémy používá, a zajistit soulad s příslušnými bezpečnostními opatřeními. Antonio Novo opakovaně zdůraznil význam ukládání dat v rámci EU, pokud je to možné, a doporučil ustanovení odpovědné osoby pro compliance v případech práce s citlivými daty nebo vysoce rizikovými systémy.

Na závěr prezentace poskytl doporučení pro hodnocení cloudových služeb, úložišť a transparentnosti systémů. Zdůraznil důležitost lidského dohledu nad výstupy AI, zejména v rozhodovacích procesech.

V reakci na závěrečnou otázku moderátora potvrdil, že existují mezinárodní standardy, například ISO/IEC 42001, které organizacím pomáhají sladit jejich postupy řízení AI s globálně uznávanými standardy governance.

5. Panelová diskuze

Andrew Tennessee popsal, jak jeho tým využívá AI nástroje, jako jsou ChatGPT, Gemini nebo Copilot, pro manažerské úkoly, tvorbu obsahu, kontrolu finančních chyb a marketing. Zdůraznil význam porozumění tomu, jak jsou velké jazykové modely trénovány, a potřebu vzdělávání v oblasti datové vědy a prompt engineeringu. Jeho organizace se zároveň zaměřuje na bezpečné a člověku orientované využívání AI, včetně povědomí o rizicích, jako je například AI poisoning.

Katcher Isinger z AI Regensburg představila přístup zaměřený na integraci AI jak do externích vzdělávacích programů, tak do interních pracovních procesů. Zmínila konkrétní využití například při sumarizaci projektových návrhů, marketingu nebo průzkumu trhu. Zdůraznila potřebu zachovat individualitu komunikace i při širokém využívání generativních nástrojů a upozornila na význam kvalitního promptování a interních knihoven promptů. AI označila za „sparring partnera“ a doporučila iterativní práci s různými nástroji pro dosažení kvalitnějších výsledků.

Ola Sweden, CEO OpenTech, přinesl strategičtější pohled. Jeho tým využívá AI široce v oblasti tvorby obsahu, prezentací, právních šablon nebo zadávání dat do CRM systémů. Vyzdvihl konkrétní přínosy v oblasti produktivity, například při automatizaci vkládání členských dat do klastrových systémů pomocí AI pro extrakci a kategorizaci relevantních informací. Zároveň doporučil, aby organizace - i malé týmy - určily konkrétní osobu odpovědnou za sledování vývoje AI technologií. Zdůraznil potřebu rovnováhy mezi

zvědavostí a pragmatickým zaměřením na využití AI tam, kde skutečně zvyšuje produktivitu.

Všichni panelisté se shodli na užitečnosti generativních AI nástrojů při zvyšování produktivity, automatizaci opakujících se činností a podpoře kreativní práce. Panovala také shoda na nezbytnosti kontrolovat a ověřovat AI výstupy, zejména kvůli rizikům, jako jsou halucinace nebo zkreslení. Řečníci rovněž sdíleli názor, že prompt engineering a vzdělávání jsou zásadní pro maximální využití potenciálu AI.

Přestože všichni podporovali experimentování s AI, objevily se rozdílné pohledy na ochranu dat. Andrew Tennessee a Katcher Isinger zdůrazňovali význam interního vzdělávání a bezpečného používání AI, zatímco Ola Sweden zaujal pragmatičtější postoj a upozornil, že většina uživatelů již funguje v ekosystémech společností Google nebo Microsoft, které zpracovávají data podle legislativy mimo EU. Tím se otevřela otázka rozdílné míry tolerance k riziku. Ola Sweden dále naznačil, že strategickou výzvou pro Evropu může být rozhodnutí, zda se v budoucnu zcela odklonit od neevropských poskytovatelů, přestože uznal, že toto téma přesahuje rámec panelové diskuse.

Jedna z otázek z publika se týkala problému efektivity v situaci, kdy AI výstupy vyžadují následnou manuální kontrolu. Katcher Isinger odpověděla, že očekávání musí být realistická, zejména v počáteční fázi práce s AI, a zdůraznila dlouhodobé přínosy zvládnutí promptování a správného nastavování kontextu.

Další důležitá otázka se týkala správy dat a duševního vlastnictví při využívání AI. Ola Sweden upozornil, že pokud firmy již využívají nástroje podléhající neevropské legislativě, de facto svá data sdílejí. Doporučil pečlivě číst právní podmínky a věnovat pozornost tokům informací, zároveň však připustil širší strategické dopady na evropskou datovou suverenitu.

Panelová diskuse byla zakončena zdůrazněním rostoucí role AI nástrojů v řízení klastrů a potřebou promyšlených strategií jejich zavádění. Významné přínosy lze podle řečníků dosáhnout v oblastech tvorby obsahu, marketingu, správy CRM nebo podpory projektových návrhů. Tyto výhody však závisí na kvalitním vzdělávání týmů, schopnosti efektivně pracovat s prompty a udržení rovnováhy mezi experimentováním a odpovědným přístupem k datům.

Účastníci se shodli, že AI musí lidskou expertizu doplňovat, nikoli nahrazovat, a že integrace těchto nástrojů musí být spojena s průběžným vzděláváním a strategickým dohledem.

6. Možnosti financování

- AI-generované digitální dvojčata pro vědu; uzávěrka 18. září 2025.
- Využití umělé inteligence pro inovace založené na kreativitě; uzávěrka 16. září 2025.
- Roadmapa pro technologie nové generace výpočetních systémů od úrovně IoT zařízení přes edge a cloud až po HPC (CSA); uzávěrka 2. října 2025.
- Příležitosti pro MSP: výzvy Euroclusters zveřejněné na European Cluster Collaboration Platform.